

gaa med til den store Nedsættelse, bør dog gaa med til de smaa; det er dog altid et Fremskridt, altid en Forbedring. Saa er der Tale om Beskyttelsestold. Jeg tror, at vi skulle være meget forsigtige med ved Kunst at fremkalde Industrier; dersom Landet ikke eigner sig til den og den Industri, skulle vi ikke søge ved Kunst at fremkalde den. Saaledes hørte jeg forleden en Mand, der dyrker Eksportvarer, sige, at, hvis vi ophævede Tolden paa den Vare, kunde man ikke længer med Fordel dyrke den, men maatte opføre dermed. Man vil altsaa se, at, naar man ved Kunst søger at fremkalde en Industri, vil det straffe sig selv med Tiden, eftersom det da vil være saa at sige umuligt at komme bort fra Beskyttelsen, idet den vedkommende Industri ellers ødelægges. Er derimod Industrien fremkommen ved egen Kraft, saa er det en ganske anden Sag, saa vil jeg sige, lad den saa blive fremmet. Nu henviser man os til andre Lande og siger: De have der saa og saa megen Told paa den Artikel, og det skulle vi lade os bestemme af. Det tror jeg nu ikke, vi skulle, thi Sagen er den, at det gaar en Mængde andre Lande paa samme Maade som i vort, at det er Reaktionen, der søger at gjøre sin Villie gjældende, og det er i Reglen de Reaktionære, der ere mægtige. Saa vide vi nok, hvorledes det gaar, at man nemlig altid vil have Skatterne tagne særlig hos Arbejderklassen og Mellemklassen. Jeg kan nok forstaa den Tankegang, at det er rart ikke at betale Stat, men jeg billiger den ikke. Jeg kan være enig med Godseierne og Herremændene deri, at de nok ville have de store politiske Rettigheder og Forrettigheder; men naar de endda vilde benytte disse paa en god Maade, naar de vilde være med til at tage Del i Udgifterne i Forhold til deres Indtægter, ja, saa var det meget godt, saa vilde jeg endda bære over med dem, skjøndt jeg finder, at det ikke er rigtigt, at saadanne Enkelte, fordi de nu engang ere ligesom fødte til Frihed, beholde alt det Gode for sig selv. Det er det, jeg finder i høi Grad uretfærdigt og urigtigt, at de ville søge at beskytte deres egne Interesser ved at slippe med saa lidt Stat som muligt og lægge Byrden over paa de mindre Bemidlede. Naar jeg nu ser paa Lovforslaget, kan jeg ikke se Andet, end at det er det, man

her gaar ud paa, at man vil have Arbejderklassen og de Smaa i Samfundet til at betale saa høi Stat, som man nogenlunde kan faa ud af den. Man kan saa bruge, hvilke Argumenter man vil, man kan sige, at man vil hæmme Drifkraften osv.; jeg kan dog ikke se, at denne Vej er heldig. Nu vil man ogsaa have lagt Stat paa Ol, og heller ikke det kan jeg finde rigtigt; jeg tror, at, naar man gaar ind derpaa, vil Følgen blive, at vi komme til at beskaffe alt Ol eller ogsaa faa en Maltstat. (En Stemme: Ja, det bliver vistnok nødvendigt!) Ja, det tror jeg ogsaa. Nej, det kan ikke hjælpe, at man kommer med det Paastud og siger, at man vil hæmme det og det; thi Virkeligheden er, at det er Arbejderklassen, man vil beskaffe. (S. Hage: Na!) Det ærede Medlem siger Na!, men hvad jeg her har sagt, ligger lige for og kan ikke modsiges, det kan det ikke, thi Kjendsgjerningerne tale derfor. Naar jeg skal sige, hvilke Fordringer jeg vilde stille til en Toldlov, saa er det for det Første, at vi maa have en saa stor Nedsættelse, som Krigsstatolden beløber sig til. Jeg vil gjerne gaa med til langt større Nedsættelser og vil ogsaa være med til at give Erstatning derfor, men ikke paa den Maade, som her foreslaas, nemlig ved at lade Arbejderklassen tabe; nej, jeg vil have det Manglende lagt paa en Formue- og Indkomstskat; jeg vil have Skatten lagt der, hvor Pengene ere, og ikke beskaffe Armod og Udsjæld, men derimod vil jeg, at de Folk, der have Penge og kunne affe Noget, ogsaa skulle være med til at betale. Jeg er ikke i det Tilfælde som flere af de ærede Talere, som have udtalt deres Glæde over, at Lovforslaget er kommet frem, thi jeg har den Mening, at den høitærede Conseilpræsident, hvad jeg nu ogsaa har hørt bestrykke af ham selv, kræver fuld Erstatning; men naar han vil det, indser jeg ikke, hvad en saadan Omlægning skal hjælpe os til, især naar den gaar i den Retning, som her er anvist.

Thornp: Ved Behandlingen af dette Lovforslag staa vi nu omtrent paa samme Standpunkt som for 11 Aar siden, da Finansminister Fenger forelagde et Toldlovforslag her i Thinget, thi ogsaa han fordrede dengang Kompensation for den Nedsættelse i Indtægt, som vilde følge af det dengang forelagte